

Методичка пракса 06
2013/2014.

Проф. др Лиљана Бајић
Проф. др Зона Мркаљ

Студијски програм:
Српска књижевност и језик са компаратистиком

1 часа предавања
2 часа вежбања
6 ЕСПБ

Шифра предмета:
0906057

**Предавања и
вежбања:**
петак,
15:00-16:30
слушаоница 16а

1. Садржај и опис предмета
2. Посебни услови
3. Облици рада
4. Структура предиспитних обавеза
5. Предиспитне обавезе: организација рада, начин остваривања и вредновање
6. Временски рокови
7. Испит
8. Литература

1. Садржаји и опис предмета

Студент ће умети да знања стечена из методике наставе књижевности и језика на истраживачки и стваралачки начин примењује приликом анализе, припремања и реализације наставних часова. Студент ће знати да примењује знања о методској адекватности, методици, методичким радњама и активностима приликом припремања и реализације наставних садржаја у основној и средњој школи. Студент ће стећи базична професионална искуства о наставној пракси у области књижевности, језика и језичког изражавања и имаће формиране основе за даљи развој професионалних компетенција и професионално бављење књижевношћу и језиком у основношколском и средњошколском образовном систему.

Предмет има следеће целине:

- Примена теоријских знања из Увода у Методику 06 и Методике наставе књижевности и српског језика.
- Стицање знања о припремном раду неопходном за остваривање наставе књижевности у основној и средњој школи.
- Хоспитовање у школи, вођење дневника рада и стручни разговори о посећеним часовима.
- Писање методичке припреме за реализацију часа у школи.
- Реализација испитног часа са дискусијом о одржаном часу у школи.

2. Посебни услови

Предмет Методичка пракса 06 могу слушати само студенти који су положили предмете Увод у Методику 06 и Методика наставе књижевности и српског језика.

3. Облици рада

- Уводна предавања и вежбања (четири двочаса на почетку семестра и један двочас у завршној недељи семестра).
- Групни и индивидуални рад, индивидуалне консултације и менторски рад.
- Стручни разговори и дискусије.
- Хоспитовања са групом у школи и анализа часова.
- Писана методичка припрема за испитни час у школи.
- Испитни час.
- Анализа хоспитовања и испитних часова.

4. Структура предиспитних обавеза

Предиспитне обавезе носе укупно **50 поена**. Да би студент имао могућност изласка на испит потребно је да стекне **најмање 30 поена**.

Предиспитним обавезама су обухваћене следеће активности:

Садржина предиспитних обавеза		Максимална вредност поена	
Похађање наставе		10,0 поена	
Хоспитовање у основној или средњој школи		12,0 поена	
Испитни час	1. Методичка припрема	14,0	28,0 поена
	2. Испитни час	14,0	
Укупно поена на предиспитним обавезама:		50,0 поена	

Похађање наставеМаксимална вредност **10,0** поена

Похађање наставе вреднује се као присуство часовима предавања, вежбања и хоспитовања.

Часови предавања и вежбања (укупно **5** блок-часова) вреднују се као јединствен збир часова, односно укупан број присуства на часовима предавања (2 блок-часа) и присуства на часовима вежбања (3 блок-часа) планираних за реализацију у семестру на овом курсу.

Часови хоспитовања вреднују се као **18** блок-часова, од којих је 9 за боравак на хоспитовању, а 9 за израду Дневника хоспитовања и дискусију поводом одслушаних часова у школи током хоспитовања. Присуство хоспитовању је обавезно. Без присуства хоспитовању, не може се приступити изради методичке припреме за час, па ни реализацији испитног часа.

Часови индивидуалних консултација вреднују се као **7** блок-часова. Ове консултације обухватају: индивидуалне консултације поводом израде методичке припреме, консултације поводом оцене и вредновања методичке припреме и индивидуалне консултације у вези са припремом за реализацију наставног часа. У овај број часова урачунате су и консултације након одржаног испитног часа.

Вредновање се остварује бодовањем на следећи начин:

Број часова	Број поена
30	10,0
29	9,0
28	8,0
27	7,0
26	6,5
25	6,0
24	5,5
23	5,0
10 и мање	без поена

Хоспитовање у основној или средњој школиМаксимална вредност **12,0** поена**Реализација хоспитовања**

Након уводних часова предавања и вежбања на почетку семестра, студенти се упућују на хоспитовање. Студенти су обавезни да присуствују на **осамнаест часова** у школи. Хоспитовање у основној или средњој школи се реализује у току једне наставне недеље, а према распореду наставника на чијим часовима присуствују током једне наставне недеље (укупно 18 часова). Распоређивање студената према школама остварује асистент, уз консултацију са студентима.

У наставној недељи када су на хоспитовању студенти смеју да изостану само са часова предавања и вежбања на другим предметима који се поклапају са часовима у школама у којима хоспитују.

Студенти су за потребе хоспитовања подељени на радне групе. Свака радна група хоспитује на часовима код једног наставника који има и улогу ментора за време одржавања наставе. Распоред школа, часова, имена наставника из школа и обавезе студената током хоспитовања утврђују се на почетку семестра, а о чему се студенти благовремено информишу. Студенте на часовима у школи прати асистент или сарадник у настави.

Дневник хоспитовања

Током хоспитовања студент води белешке на посебном обрасцу и тако формира **Дневник хоспитовања**. Он треба да садржи 18 бележака (попуњених образаца), који се односе на сваки појединачни час на коме је студент присуствовао у школи.

Попуњен *Дневник хоспитовања* предаје се асистенту или наставнику, након хоспитовања, а према датуму који ће бити објављен на сајту предмета. Посредством *Дневника хоспитовања* стиче се увид у индивидуални рад студента на хоспитовању (праћење часа, стручна запажања и коментари, упознавање конкретних наставних околности и планирање начина на које ће се они уважавати приликом израде методичке припреме и реализације наставног часа, стручна процена наставних ситуација).

Оцена са хоспитовања изводи се из оцене коју студент добије на *Дневнику хоспитовања*. Присуство хоспитовању се региструје у индекс студента у одговарајућој рубрици.

Хоспитовање, односно *Дневник хоспитовања* вреднује се на следећи начин:

Оцена	Број поена
10	12,0
9	11,0
8	10,0
7	9,0
6	6,0
неуспешно	без поена

Методичка припрема у основној или средњој школи

Максимална вредност **14,0** поена

Избор теме наставне јединице

Студент се у договору са асистентом и у сарадњи са наставником из школе опредељују за тему наставне јединице на основу које ће планирати час, писати методичку припрему и реализовати је као испитни час. Наставна јединица бира се за реализацију часа у једном од одељења код наставника код кога је студент остварио хоспитовање.

Студент се опредељује за конкретну тему наставне јединице последњег дана хоспитовања, а према наставним јединицама које им је као расположиве предложио наставник код кога хоспитују.

Када се определи за тему наставне јединице, студент своју одлуку одмах, последњег дана хоспитовања, пријављује наставнику, а овај о томе обавештава асистента или наставника на Факултету. Приликом избора теме наставне јединице студент се може консултовати са асистентом.

Рад на припреми за час води асистент кроз индивидуалне консултације у редовним терминима и/или у ванредним терминима које закаже сваком студенту појединачно. Током индивидуалних консултација студент износи концепт и замисао методичке припреме, отклања стручне недоумице, тражи и добија савете за рад, литературу и неопходну помоћ у виду стручних сугестија о изради методичке припреме и о начину уважавања елемената у припреми, а који су важни за реализацију испитног часа.

Методичка припрема – израда, прегледање и вредновање (оцењивање)

Студент у договореном року предаје асистенту на преглед и оцену искључиво коначну верзију методичке припреме. Тај рад се прегледа, вреднује и оцењује писаном оценом, бројчаном оценом и усменим образложењем оцене. Тако оцењену верзију методичке припреме студент не може накнадно, односно након сопштавања оцене, кориговати да би добио другу оцену, осим у договору са асистентом и искључиво у функцији реализације часа. Писана методичка припрема предаје се лично асистенту и не шаље се електронским путем. Она треба да је израђена према одговарајућим техничким упутствима са којима се студенти упознају на часовима вежбања.

На индивидуалним консултацијама, након прегледања писане припреме, рад се усваја позитивном оценом, а одбија негативном оценом. У случају да методичка припрема не буде оцењена позитивном оценом, студент не може приступити испитном часу. Методичка припрема оцењена позитивном оценом је услов за реализацију часа.

Методичка припрема вреднује се на начин наведен у табели десно.

Оцена	Број поена
10 (десет)	14,0
10 - (десет минус)	13,5
9 + (девет плус)	13,0
9 (девет)	12,5
9 - (девет минус)	12,0
8 + (осам плус)	11,5
8 (осам)	11,0
8 - (осам минус)	10,5
7 + (седам плус)	10,0
7 (седам)	9,5
7 - (седам минус)	8,0
6 + (шест плус)	7,0
6 (шест)	6,0
5 (пет)	0

Испитни час у основној или средњој школи

Максимална вредност **14,0** поена

Испитни час

Оцена	Број поена
10 (десет)	14,0
10 - (десет минус)	13,5
9 + (девет плус)	13,0
9 (девет)	12,5
9 - (девет минус)	12,0
8 + (осам плус)	11,5
8 (осам)	11,0
8 - (осам минус)	10,5
7 + (седам плус)	10,0
7 (седам)	9,5
7 - (седам минус)	8,0
6 + (шест плус)	7,0
6 (шест)	6,0
5 (пет)	0

Распоред испитних часова договара се са наставником у школи и о томе студенти се благовремено обавештавају.

Испитном часу присуствује, уз наставника из школе, наставник на предмету, асистент, односно сарадник у настави.

Након испитног часа, студенту се детаљно образлажу гледишта на одржан час, а затим се води стручни разговор у коме студент износи своје виђење одржаног часа и образлаже поступања на њему. У разговору и вредновању часа учествује и наставник из школе. Студенту се затим саопштава и детаљно образлаже оцена. Оцену испитног часа може остварити наставник или асистент на предмету и наставник из школе онда када се обавезе наставника или асистента на предмету преклапају са испитним часовима. У таквим приликама асистент у договору са наставником из школе, а на основу извештаја са часа формира оцену испитног часа. Једино предметни наставник, односно асистент, саопштава студенту оцену са испитног часа.

Испитни час вреднује се на начин наведен у табели уз овај текст.

6. Временски рокови

Наредном табелом утврђују се временски рокови за реализацију предиспитних вежбања на Методичкој пракси 06 у зимском семестру 2013. године.

Факултет и школе задржавају право на измену наведених датума, о чему ће се студенти благовремено обавестити.

Временске одреднице и датуми	Активности
Октобар 2013.	▪ Часови предавања и вежбања: У октобру и крајем децембра.
Новембар 2013.	▪ Хоспитовање.
Новембар 2013.	▪ Пријава теме наставне јединице.
Новембар 2013.	▪ Објављивање распореда испитних часова.
Током новембра 2013.	▪ Израда методичких припрема (укључује индивидуалне консултације, у редовном термину за консултације или у ванредним терминима, у договору са студентима).
Петак, 29. новембар од 15:00 до 16:30 часова у кабинету 45д	▪ Предаја писане методичке припреме.
Од 03. децембра	▪ Консултације поводом прегледаних и оцењених методичких припрема, према посебном распореду консултација. Распоред ових консултација оствариваће се у индивидуалном договору са студентима, а према планираној динамици реализације испитних часова.
Од 02. децембра до 20. децембра	▪ Реализација испитних часова.

7. Испит

Приступ испиту студент остварује уколико је испунио предиспитне обавезе, односно ако је на њима стекао **минимум 30** (тридесет) поена.

Испит се остварује путем теста. Тест садржи између дванаест и двадесет питања, а њима је обухваћено следеће:

- Познавање општих методичких питања и појмова који су од значаја за методичку праксу наставе књижевности и српског језика.
- Познавање књижевних дела и појава од значаја за наставну праксу и умеће успостављања адекватних методичких гледишта на њих.
- Познавање језичких појава битних за наставну праксу и вештина њихове методичке обраде.
- Примена методичких знања у приступу конкретним књижевним делима и језичким појавама.

Израда теста траје **сто двадесет минута**. Резултати испита саопштавају се на сајту предмета, у року који је предвиђен Статутом. Увид у радове и упис оцена из теста остварују се такође у предвиђеном у року.

Упис оцена врши се на дан и у термину који су наведени у распореду испита за одговарајући испитни рок.

Уколико студент не приступи тесту, сматра се да је одустао од испита.

Свако питање у тесту вреднује се посебним бројем поена, а на крају се, на основу освојених поена, израчунава укупан проценат тачних одговора.

Процент тачних одговора изражава се конкретном оценом. Сваку оцену прати одговарајући број поена, које студент може да освоји/добе на испиту.

Вредновање испитног теста се врши на следећи начин:

Процент тачних одговора на тесту	Оцена на тесту	Поени освојени на испитном тесту
95,0 % – 100,0 %	10 (десет)	50,0
91,0 % – 94,99 %	10 – (десет минус)	47,5
88,0 % – 90,99 %	9 + (девет плус)	45,0
85,0 % – 87,99 %	9 (девет)	42,5
81,0 % – 84,99 %	9 – (девет минус)	40,0
78,0 % – 80,00 %	8 + (осам плус)	37,5
75,0 % – 77,99 %	8 (осам)	35,0
71,0 % – 74,99 %	8 – (осам минус)	32,5
68,0 % – 70,99 %	7 + (седам плус)	30,0
65,0 % – 67,99 %	7 (седам)	27,5
61,0 % – 64,99 %	7 – (седам минус)	25,0
55,0 % – 60,99 %	6 + (шест плус)	22,5
51,0 % – 54,99 %	6 (шест)	20,0
50,00 % и мање	није положио	0

Коначна оцена формира се на основу сабирања броја поена са предиспитних обавеза и броја поена освојених на тесту. На основу тог збира изводи се коначна оцена, према скали вредности која следи:

Број поена	Оцена
до 50 поена	5 (није положио)
од 51 до 60 поена	6 (довољан)
од 61 до 70 поена	7 (добар)
од 71 до 80 поена	8 (врло добар)
од 81 до 90 поена	9 (одличан)
од 91 до 100 поена	10 (одличан-изузетан)

8. Литература

Обавезна:

1. Бајић, Љиљана. *Методички приступ збирци приповедне прозе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1994.

2. Бајић, Љиљана. *Књижевно дело Борисава Станковића у настави*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2002.
3. Бајић, Љиљана. *Одабране наставне интерпретације*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2004.
4. Бајић, Љиљана. *Проучавање хумористичке прозе у настави*. Београд: Завод за уџбенике, 2008.
5. Мркаљ, Зона. *На часовима српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике, 2011.
6. Мркаљ, Зона. *Наставно проучавање народних приповедака и предања*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008.
7. Николић, Милија. *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике, 2009.
8. Павловић, Миодраг. *Припремање наставника и ученика за тумачење књижевних дела*. Београд: Завод за уџбенике, 2008.